

Siga la que's vulga la solució que s'adopti, tot hom dona per impossible la continuació de las actuals Corts. Ni en Moret, ni cap prohom del partit imperant, podrà continuar governant ab elles, tan si s'ajup al criteri del general Luque, com si s'hi mostra contrari. Unas setanta sessions hauran bastat per inutilizar l'instrument de govern que varen fabricar els liberals.

«Y qué vendrá después?

Això es lo qu'hem de veure: lo que vendrá después.

La premsa de Madrid s'ocupa aquests dies ab preferència y ab gran luxe de detalls de les entrevistes celebrades per D. Alfonso XIII ab la seva promesa; de les anades y vingudes de San Sebastián á Biarritz, y de Biarritz á San Sebastián. En vista del espay que la premsa de Madrid dedica á la materia, casi s'diria que Espanya es tant felis, que no té cap més assumpt de que preocuparse.

Perdóni's el lector si nosaltres ens abstérem de intervenir en una qüestió, que fins ara pertany de plé a la vida privada dels interessats. Quan se porti al Parlament, ja serà altra cosa.

De totes maneres, hi ha un punt molt curiós que considerem digne de ser conegut, y es el referent á la religió de la princesa destinada á compartir ab D. Alfonso XIII la corona d'Espanya, què com sab tothom professa la religió protestant.

El Pare Ferrández, autoritat en la materia, ha traduït del Ritual Romà les fórmulas y ceremonias á que s'haurá de sotmetre la princesa, si s'decideix á abjurjar el protestantisme que professa, y d'elles resulta: que l'bisbe ó l'clergue davant de qui fa'l neófit nova professió de fé, li ha de bufar en els ulls y en la boca, l'ha de tocar ab els dits mullats en la seva saliva (la saliva del bisbe ó del clergue) en les orelles, en el pit y en la espalda, no sobre la roba, sino sobre la carn, li ha de fer una porció de preguntes ridícules estant l'oficiant assegut y l'neófit á peu dret, etc., etc.

Segons el Pare Ferrández es impossible que la princesa s'emeti, si abjura, á totes aqueixas coses, per ser absurd que l'rey de Inglaterra les consenti. Lo més natural es que l'Papa, en el cas present, modifiqui en tot ó en part el Ritual Romà, dada la importància de un poderós... pero lloràs, davant de uns procediments tan acomodaticis qui gosará dir que la Catòlica Romana, sigui la religió dels pobres?

En el Congrés s'ha tornat á tractar la qüestió del estampillat.

Tots els monàrquics, lo mateix els liberals que's conservadors, s'han oposat ab gran energia al nombrament de una comissió parlamentaria encarregada de investigar un assumpcio tan lleig y perjudicial als interessos del Estat.

No ho hem de sentir: pitjor per ells y per lo que representen.

Pero precisa que l'país ne prengui nota, y que compari aquesta conducta desatenduda ab la dels republicans francesos, quan la ruidosa qüestió del Panamá. Ab una investigació rigurosa y sincera varen donar plena satisfacció al país y varen salvar á la República.

L'interpelació del jove diputat republicà Sr. Salvatella sobre l's desafors atacs que una part de la premsa madrilenya's permet dirigir contra Catalunya, no han lograt moderar la hidrofobia de aquells periódichs.

Y es trist, molt trist, que mentres la premsa barcelonina, permaneix ligada de mans, sufrint de continuo una pluja de denúncies, hi haja á Madrid qui impunement, un dia y altre, ataquí á la terra catalana, com si no tingués cap més propòsit que produir una exasperació tremenda, que vingui á justificar l'adoció de certas midas de rigor y despotisme, contràries á la pau y bona armonia de la nació.

El ministre de la Gobernació's va doldre d'aquells campanyas insensates, dihen que'l Gobern «no las considerava discretas ni políticas» y afegint que si á la seva mà estigués «el Gobern las evitaria.»

«Qui á la seva mà estigués...»

¿Qui pot dudar de que hi està á la seva mà?... Menos, molt menos de lo que diuhen aquelles publicacions, deyan alguns periódichs barcelonins... y vingueren successos lamentables, y'l gobern s'apresurá á suspendre las garantías constitucionals.

La mà del gobern si volia ser justa, hauria de ser ó pera tots fluixa ó pera tots pesants.

PEP BULLANGA

Els ofensors de la patria

RECISA qu'Espanya surti de la situació equívoca en que l'han collocada l's homes de las oligarquias monàrquicas.

Molt se parla de la patria, y de salvaguardiarla de las ofensas que se li puguen inferir. Pero hi ha ofensas y ofensas: ofensas de paraula y ofensas d'obra. De paraula se la denigra, y es molt dolorós y no's pot consentir que això succeeixi; pero d'obra's fa una cosa pitjor: d'obra se l'arruina y se l'aniquila y això es encare menos tolerable, porque resulta més perjudicial y de uns efectes que no's poden reparar.

Comprendem que l's denigradors d'Espanya s'guin perseguints; comprendem que no se l's hi dongui repòs. Es una desnaturalisió per part de un fill parlar mal de la seva mare, per disgustat que d'ella estigué.

Lo que no'n expliquem tan fàcilment, es que l's que arruinan á Espanya, els que fan impossible la seva vida de dignitat y de prestigi devant del món

civilisat, els que perturban la seva honrada existència de pau y progrés en l'interior, disfrutin de la major impunitat y puguin prosseguir tranquilament la seva obra vergonyosa y aniquiladora.

Pera l's primers, s'emplean tots els rigors imaginables. No's considera bastant perseguir y castigar els concepcions ofensius, que ja's prepara una llei excepcional que permetrà fer-ho fins ab les queixas que arranquen el dolor y la indignació. Dada la definició que s'fa en ella dels delictes contra la patria, la mera exclamació *«Pobres Espanyols»* podrà donar lloch a procediments judicials, en el concepte de que tendeix á deprimir ó enervar el sentiment patriòtic.

En canvi, pera l's últims, pera l's qu'en la seva obra política y gubernamental tiran de revés els sagrats interessos de la nació, atentan á la seva prosperitat, á la seva importància, al seu bon nom; pera l's que vulneran totas las lleys al sol y únic objecte de gosar sense interrupció l'us de fruct del poder; pera l's que viuen dintre de un artifici aniquilant, apoyats en la forsa bruta y en l'astucia, per aquests no hi ha persecucions ni sanció penal, per la rahó senzillísima de qu'ells mateixos se l'haurien de aplicar, y no arriba á tant la seva abnegació.

Al contrari, ¡Molt cuidado á atacarlos! ¡Molt cuidado á entregars-los tal com són y apareixen al júdic de l'opinió pùblic! Capassos serán de alsars, trayent foc pels ulls, y exclamar ab veu imperiosa: —Qui ataca als governants de la nació, ataca á la patria. ¡La patria som nosaltres!

* *

Si abriguessin, com diuhem, la sana intenció d'enfrenar els desbordaments de la premsa y la tribuna, substituirí l'obra de la passió per la del criteri seré, no tindrian necessitat de dictar lleys repressives, qu'estan en pugna ab els drets democràtics consignats en la Constitució. Millors resultats que ab aquestes lleys, perturbadoras dels drets del ciutadà, conseguirian, sens dupte, ab l'eficacia dels bons exemples.

L'opinió pública, disgustada, indignada, davant de tantes y tantas iniquitats com se cometén, se calmarà, fàcilment concebint esperances de millors temps y de medis més nobles per arribar á la dignificació y á la ventura de la patria. —Aquest es el camí de la regeneració!—exclamarà, y tots els bons ciutadans, sense distinció de opinions, ajudaran als governants á seguirlo, perquè las opinions sinceras que s'professan ab l'affany de conseguir el major bé de la nació, no foran un obstacle que impedisca reconèixer la lleialtat y l'patriotisme dels adversaris, encaminats manifestament al mateix objecte.

Pero aquests exemples tan desitjats no venen mai. Tot al contrari, si algú se'n dona, produceix més bé una nova decepció que una esperança, y's pot dir que s'aplica tan sols á aixampliar més y més l'abisme que separa als governants dels governants, accentuant l'estat de divorci en que uns y altres viuen, en dany de tots; pero principalment en perjudici de la nació.

Ara mateix ho acabem de veure.

Els homes de las oligarquias monàrquicas buscan en vía la manera de concordar en lo relatiu al projecte de Lley de repressió dels delictes contra la Patria y l'Exèrcit, no donan ab la fórmula que armonisi las seves aspiracions, y van donant llargues al asumpto, temerosos de que al final esclatí una crisi que ningú sab ni pot presumir las consequencies que vindrà... En aquest punt tot es confusió y embrollo... No troben manera d'entendres.

En canvi, sense necessitat de grans esforços, y com guiat per un maleit instint d'equivocada conservació, s'han entès perfectament desde bon principi, en la vergonyosa qüestió del estampillat del Deute exterior.

La sessió celebrada l'últim en el Congrés pot senyalarse com una de las més tristes en els anals parlamentaris.

* *

Denunciad el fet del Marqués de Cayo del Rey, y presentantse enredat pels que tenen interès en emboicar las cosas, quan se tracta dels poderosos; tenint en compte que no sols el Marqués, sino molts altres persones han incorregut en idèntiques responsabilitats, cobrant en ors el cupons, ab evident defraudació dels interessos de la Hisenda, pretendien las minorias del Congrés el nombrament de una Comissió parlamentaria, encarregada de depurar l'assumpto, ab tota diligència y sense contemplacions.

Això va efectuarse á França ab motiu de la ruidosa qüestió del Panamá. La comissió parlamentaria traballà de ferm y ho posà tot en clar. Conseqüència de la seva obra: el castic dels culpables, entre l's quals s'hi contava un exministre, que fou enviat á presidi.

L'opinió s'donà per plenament satisfacta y el gobern conseguió descartar un perill molt gran que amenassava l'existència de la República. Tothom á una reconegué la lleialtat y l'esperit de justicia ab que havien procedit tant la Comissió parlamentaria com el gobern de la nació.

En canvi, aquí, l'oble desitj de les minorias s'ha vist contrariat, no ja sols p'el gobern, sino per tots els partits monàrquics. Res de comissions parlamentaries que depurin y investiguin ab soberana independència. La cosa s'ha de deixar íntegra als Tribunals contenciosos, de nombrament del gobern, els quals, si convé podràn disposar á manera de vel pera tapar tot de la espessa trenyina formada per un sens fi de lleys contradictòries, ab trama de reals ordres y reals decrets pera tots els gustos. Se busca manifestament l'impunitat, y res més fàcil que obtenirla y justificarla. Y l'país escandalitza que cali y que's resigni; l'únice que li toca fer mentres no tingui en las seves mans pera fer neteja completa, l'extremenyador de la revolució.

Mentre tant, qualsevol infelís matuter, qualsevol miserabile defraudador de una pesseta ó més, anirà á la presó y si tant convé á presiri. Son pobres diables, y en las seves miserables defraudacions no tindran mai marge suficient pera comprar l'amparo de ningú. En canvi l's peixos grossos se portan l'... y d'ells es el mon de la trampa.

Bonich espectacle el que donan las oligarquias monàrquicas entenentse per tot lo que significa cubrir defraudacions!... Y dirán encare qu'és aquesta la seva labor patriòtica!... Y voldrà tenir autoritat

pera dictar una llei draconiana pera reprimir els delictes contra la patria! Y gosarán processar al qui á impuls del disgust pronuncihi ó escrigui algun concepte més ó menos atrevit, que pugui ser considerat com ofensiu ó depriment...

Quina irrisió!...

Ben clarament se veu que la major desditzxa de totas es que la patria estigué posada baix la seva salvaguardia.

P. K.

MIQUEL VIVES Y VIVES

Ha mort á Tarrasa, á l'edat de 64 anys, aquest home modelo de abnegació y altruisme, que més que seré catòlic ab el títol de *Apóstol del Bé*.

Fil de Barcelona, y resident des de la seva infància á Sabadell, compartí l'exercici del treball, ab lo estudi de la Música. Fou en aquest concepte un notable director de coros.

Molt jove, sa delicada salut, l'impossibilitat de fer córrer el telèr, y montà una herboristeria. Ab l'afany de euydarse, estudià l'sistema homeopàtic, y sortí un tan consumat pràctic, que molts malaltis li degueren la seva salvació.

Traslladat á Tarrasa prompte adquirí una gran fama d'expertíssim assistent de malaltis. Pero era major encara de la que li valien els seus actes de generositat. Hauria pogut acumular una fortuna, y's resignava á una vida de modestia y ha mort pobre, perquè tot lo que guanyava y tot lo que tenia ho entregava als necessitats. Als malaltos més necessitados no s'limitava á donar-los remey, sinó diners. Algunes vegades se l'sticava á casa y allí l'stenia fins que la seva salut havia millorat.

Com les seves conviccions religioses eran esperitistas y las seves conviccions polítiques republicanes, se veia odiat per certs fanàstichs, rabiosos de que un home que valia tant, no pensés com ells. A tal efecte li feyan una guerra sorda, pero implacable; mes en Vives, en lloc de pagarlos ab la mateixa moneda els compadeixà. Las persones imparcials de la població, solfan dir: —A n'en Vives lo que haurien de fer, els que tan inútil y villanament bescantan, fora imitarlo.

La seva mort prodigà un gran dolor entre sos amics qu'era tots els que l'han conegut personalment, y tots els que sense coneixèl estaven al corrent dels seus actes de bondat y de virtut. L'enterro, purament civil, fou un dels actes mes grandiosos que ha presenciat la ciutat de Tarrasa, tant pel número considerable de persones que assistiren al fúnebre cortege, com pel respecte ab la població en massa, saluda l'pas del cadàver.

J.

Una nova obra de Tolstoi

El seu sol títol *La Fí de la nostra era*, revela l'punkt de vista en que's coloca l'ilustre escriptor, considerant els aconteixements desde l'altura del nou cristianisme, en el que ve inspirant desde fa deu anys totes las seves produccions artísticas y de moralista. Segons ell, el sentit

de la victòria japonesa resideix en que «ha demostrat ab la major evidència, no sols á la Russia, sino á tot el món cristia, la buydor de la civilisació exterior de que estaven tan ufanos els pobles cristians.» De la mateixa manera l'actual activitat revolucionaria no deu pas ser considerada en sí mateixa, sino en nom de un'altra revolució, de la qual es aquella la precursora.

La revolució violenta ha fet el seu curs. Tot lo que podia donar als homes ho ha donat ja, mostrantlos ademés lo que no podia atényer.

La revolució que comença á Russia, en un poble de un caràcter y una fesomia molt particulars, no pot de cap manera tenir el mateix fi, ni realisar-se pels mateixos medis que las revolucions que han tingut efecte seixanta, vuitanta ó cent anys avants entre l's Germans y l's Llatins dotats de un caràcter moral molt diferent.

El poble rus agricultor conta cent milions d'âni-mas: en son conjunt resideix tot el poble. Ell no té necessitat de *dumas*, ni de llibertats segons las que's vulguin, qual sola nomenclatura mostra de una manera evident l'ausència de la simple veritat; no de la substitució de un poder violent per un altre; sinó de la llibertat absoluta, y de l'emancipació completa de tot poder impostat.

L'objectiu de aquesta revolució que inflama á tots més no es pas l'establiment de impostos sobre la renda ó altres, la separació de las Iglesies y del Estat, l'aparcament per l'Estat de las institucions socials, la organització de las eleccions, la pretesa participació del poble en el poder ni la institució de la República, per democràtica y fins socialista que vulguin ferla, ab el sufragi universal, sinó la *verdadera llibertat*.

Y la llibertat real, no imaginaria, no's conquista á las barricades ni ab las matans per no importa quina institució nova introduïda violentment: sino

que s'obté per la negativa de obediència á no importa quin poder humà.

Tal es, segons Tolstoi, el gran deber cristian: no cooperar de cap manera al mal que ordenan y que cumplen els gobern, siguin els que siguin. La cayguda de totes las dominacions y de totes las gerarquías basadas en l'empleo de la forsa y en l'exercici de la violència de fer plàss a una humanitat cristiana en el veritable sentit de la paraula, es dir: «convenuda de que no's pot destruir el mal pel mal, y que l'únic medi de disminuir la violència, es l'abstenció de tota violència.»

* *

Aquestas son les doctrinas qu'escampa l'venecible apòstol en el seu país, conmogut pels esclats de una formidable revolució.

No creyem que l's seus paisans l'entenguin. Y fins á cert punt millor serà que no'l comprenguin, en uns moments en que l'acció, més que l'inèrcia, es fa necessària pera que la Russia se transformi per obra de la llibertat.

STA

majoria dels veïns. De 60 cases que hi havia habitades, no n' quedan ja més que 19.

En alguns altres pobles de Catalunya passa una cosa per l'estil. Y ja no hi ha que dir lo que succeix en moltes altres regions.

Guardemnos ara de menoscabar el concepte de la patria, que ab ben poca cosa podríen donarla per perjudicada i fastidiarlos.

Y diguem buscant una fórmula per quedar bé ab el fiscal:

—Ja ho veuen, la felicitat d'Espanya es tan gran, que fins sobreix.

Es precis que'l govern contingui una mica la seva voracitat respectant als *Montepíos*, institucions creadas per l'assistència dels obrers y altra gent mesteserosa, en cassos de malaltia.

Si'l govern s'empenia en exigis'hi un timbre móbil per cada rebut mensual, dat que la quota màxima de la majoria d'ells es de una pesseta, resulterà que 'ls copa, per aquest sol concepte, l'10 per cent dels seus ingressos. Y això es tan monstruós com inhumà.

Ja n'hi ha prou y massa ab que la gent pobra, casi no pugui menjar per efecte dels consums, pera que, ademés, se li imposa una contribució de un 10 per cent, sobre la seva previsió pera 'ls cassos de malaltia.

Suposo que 'ls *Montepíos* reclamarán y serán ateses, ja que d'altra manera la majoria d'ells, que ja van prou justos, se veurían condemnats á desapareixer.

Fora terrible que 'ls pobres arribessin á figurarse que lo que 'n'ells se 's sostre, ho necessita la Hisenda pera pagar en or al Marqués de Cayo del Rey y altres aixíers posseidors de paper del deute exterior estampillat.

S'ha denunciat en el Congrés que la major part dels palauis habitats per l'aristocracia madrilenya no tributan per contribució de bon tros lo que deurián.

Les cases de vehinet, conjunt de nius en els quals s'acumula una població que traballant y descrimantse á penas si arriba á poder atendre les seves necessitats, pagan molt més que aquells suintuosos edificis, refugis de la riquesa y la ociositat.

Y no 'ls diguin res als defraudadors, perque tots revenixats vos respondràn:—Nosaltres, no pagant lo degut, *fem patria*.

Y es veritat: s'omplen la panxa.

A Algeciras, els representants del Sultán del Marroc consenten que 'ls que ho son de las potencias europeas els hi arreglin la manera d'obtenir ingressos, important á aquell imperi tota la plaga de tributs que delman als pobles civilitzats d'Espanya.

Baix aquest punt de vista benevirà la celebració de la conferencia. [No es poch per ells fer rajar de una vaca tísica] caudal de llet que donaria una vaca sana y ben nutrida..

Això es com s'efectuará la penetració pacífica.

La penetració pacífica en las butxacas dels pobres moros.

Parla 'l ministre de la Guerra anglés:

—Día vindrà y á no tardar molt en que las nacions haurán de rendir compte de la seva bojeria dels grans armaments, y dels caudals en ells gastats, y que podrían gastarse mil vegadas millor, tractant de donar soluciò als problemes socials.

Això parla 'l representant de las classes militars de la nació més poderosa del món, y al expressarse aixòs no tan sols reconeix la supremacia del poder civil, sino la necessitat preferent en que están els pobles d'atendre á la millora de las classes proletarias.

El treball y la instrucció, el benestar y'l progrés son las armas més fortes y poderoses per'assegurar la independència de las nacions.

Vingut lo que vingut, succeixi lo que succeixi, aixòs els homes politichs de la monarquia, que més havian blasfomat de liberals claudiquin y s'ajupin; encara que á conseqüència de la seva pussilanimitat y del seu servilisme, s'inauguri un període d'arbitriariat y opressió, la llibertat no morirà.

Perque la llibertat es l'aire vital, y no hi ha poble que's pugui resignar imbecilment á morir asfixiat.

**

Lo que passa avuy, es accidental.

No es més que l'acumulació de mals humors y viscos de l'economia nacional que á la curta ó á la llarga poden formar un dolorós tumor.

Pero aqueix tumor se revertarà, y exrementlo com es degut, llençarà á fora tot el pus, tota la sanch corromputa, causa avuy de l'estrangeña malaltia interna que no 'ns deixa viure.

Una bona expremuda, un enèrgich cauteri y tornaréns á estar bons.

Sr. Administrador de Correus: ¿No li seria possible recomenar als empleats d'aquesta Administració una mica més d'activitat en el desplaç de la correspondencia?

Dihém això perque á'n'algún carrer de Barcelona, el del Olí, per exemple, cartas procedents de Mataró hi han arribat devesgades ab tres y quatre dies de retards.

Y això, com vosté pot comprendre, no es servey de correus ni res que ho sembli. Portadas las cartas á peu ó confiades á una tortuga, arribariam més aviat al seu destí.

MASSANET DE CABRENTS, 25 de janer

A principis de 1904 22 treballadors constituiràm una societat cooperativa de consum fent els *forners* y gabellers una forta competència per no deixarla prosperar, pero els seus esforços han sigut inútils, donchs avuy consta la societat ab 80 socis y un fondo respectable. Algun dels explotadors á qui li cou la Cooperativa ha tingut la barra de enviar una carta sense firma al fornir de la societat. En dita carta exposa lo següent: «Jaime: Al diri-

girme á tí es para decirte que si dentro de un mes no estás fuera de Massanet vas á tener un disgusto: el dia me nos *impensado* lo pagarás con la cabeza y si acaso lo comprendes me puedes dar las gracias de que te haya avisado, evitándote un disgusto se despide quien te avisa y nada más.»

No creym que hi haja cap gabeller ni panader que ab arma blanca ni de foch sigui capáz de matar un mosquit però si de 10 els 9 son capazos de matar tot un poble i sabeu ab quins armas? Ab els pesos y las medidas.

TARRAGONA, 29 de janer

El prop-passat divendres va morir el jove y consequent federal Jaume Margalef, que disfrutava de moltes simpatias aquí. Son enterró que va verificar-se l' dissapeu va ser purament civil, assistint-hi una molt numerosa concurrencia, ab representacions dels principals Centres y Societats.

Ahir nit va celebrar-se en el Centre Federal, una velada necrològica dedicada á sa memoria, llegintse sentiments articles y pronunciante discursos tots relacionats ab la mort de tan bon corregidor.

VILASSAR DE MAR

Tenim en aquest poble alguns fabricants carca-regionalistes, qu'es tan gran l'amor que senten pels catalans y tan grandiosos sos fets verament altruihists, que no puch menys qu' exclamer: «això s'qu' es gent de bés.»

Entre ells n'hi ha un anomenat, per mal nom, Escanya-pobres: de cap manera puch comprendre per quin motiu li diuen aytal nom, imals llenguas devian posarli! L' home que maltracta als obrers, l' home que sols els deixa guanyar de 8 a 10 pessetas, l' home que diu que 'l obrer ab p' céba pot passar, l' home, en fi, que anant-hi una comissió perque miri de apujals hi la feyna, els hi contesta ab més modos y 'ls diu després que «qui no estigui content que plegui, no's mereix pas que se l'anomeni escanya-pobres...»

«Veritat que no s'ho mereix?...»

RIBARROJA, 30 de janer

A casa del ex-republicà del café de la plassa, els carlans d'aquesta població hi han fundat un centre y no atrevintse á donar-li el títol de carlista, tal com fóra el seu desitj perque en un nom que ja comensa á fer pudor, li han donat el de *Aricola*. Segons se desprén dels individus que 'ls componen, més aviat se cuidaran de regenerar la llana que hi ha en aquesta vila, que no de expandir els coneixements agrícols.

Pero, si se es veritat que existeix un centre carlista que 'ls cuidarà de fomentar la llana, y donar-li gran ufano, també n'hi ha un altre de centre, el republicà, que 'ls cuidarà de esquilarla á pel y á repel. Conqué, ja veure qui'n passarà més via!

LA INFORMACIÓ

L'arcade de Ganagrossa acaba de rebre un plech.

—Veji, senyor secretari; examini aquest paper.

¿Qui'l envia? ¿De qu' tracta? Pósim' prometre al corrent.

Romp el secretari el sobre, tús dos cops y ab una veu com de marqués de comedias, poch á poch aixís llegeix:

«Gobern d'aquesta província.

»Sent necessari saber

»el parer de tots els pobles,

»tindrà á volta de corrau

»l' amabilitat de dirme

»qu'opina que s'ha de fer

»per suprimir 'ls Consums,

»sense trastorná 'ls serveys.

»Deu el guardi, etc., etc.»

—Això es tot?

—Això y res més.

El Gobern tem féu una planxa y obrant certament molt bé pren avans el pols als pobles.

—Distingim: é el pols ó 'l p'el?

—Jo diu que diu l' ofici.

—Molt b'. Y ara qu'faré?

—Cumplir l' ordre sens tardansa,

contestant sincerament

á lo que 'l Gobern pregunta.

—Y qu'li contestaré?

—En quant á aquest punt, jo callo:

això es cosa de vosté. —

L'arcade s' queda molt serio,

se mira una estona, i' leus

com si estés buscant per terra

inspiració y bon consell

per sortir bé del assumptu,

y de prompte 's decideix.

—Senyor secretari, assentis—

exclama ab vibrant accent:

—Ja sé lo que haig de respondreli.

—Digui.

—Suqui.—

Y sense fer cap embut, el senyor batle dicta aixís:

—Rebut el plech

que ha tingut á bé remetre'm

tocant al judici obert

sobre 'l tema dels Consums,

ab el respecte que 's deu

á tan alta autoritat

delegada del Gobern,

dech dirli que á Ganagrossa

el conflicte referent

á questa gabela odiada

en realitat no existeix.

Els Consums, com Sa Excelència

sab de sobra, son uns drets

que 's cobran per lo que 's menja

y també per lo que 's beu.

—Menys tant? Com á tant pagas.

—Beus quant? Proporcionalment

hauràs de pagà al Erari:

no hi ha res més clà y més net.

Donchs bueno. Aquí á Ganagrossa

fa una infinitat de temps

que tan bé las coses marxan,

que vivim únicament

del ayre del cel. La terra

està agotada. El qui té

humor y diuerss pel viatge,

se'n va á Ameriga. Quedem

tan sols els sacrats y 'ls pobres.

Aquí no 's menja, ni 's beu,

ni 's fa cap mena de gusto;

aquí no s' imposan drets,

perque ningú 's pagaria

ni hi hauria may de què;

aquí, en fi, es del tot superfluo

anà á marejá la gent

ab el quènt dels Consums,

donchs ja fa nou anys ó deu

que no hi ha ningú en el poble

que pugui consumir res.

Perdoni, donchs, Sa Excelència

si no li dóno el parer

CARTAS DE FORA

25 de janer

A principis de 1904 22 treballadors constituiràm una societat cooperativa de consum fent els *forners* y gabellers una forta competència per no deixarla prosperar, pero els seus esforços han sigut inútils, donchs avuy consta la societat ab 80 socis y un fondo respectable. Algun dels explotadors á qui li cou la Cooperativa ha tingut la barra de enviar una carta sense firma al fornir de la societat. En dita carta exposa lo següent: «Jaime: Al diri-

Ab aquest procediment terapèutich s'obté la gran ventaja d' acabar d' una vegada.
Y es lo més lògich que ls politichs de la restauració acabin ab el país, ja que l' país no's decideix a acabar ab ells d' una vegada.

Son molts els que's queixan del poch interès que pren Espanya per la Conferència d' Algeciras.
Es veritat: estém à vèrelas venir y sense preocuparnos de lo que d' ella resulti'ns puga ser advers o favorable.

En aquest punt, per la indolència y l' fatalisme, deixem endarrera als mateixos moros. Aquests saben ahont van y nosaltres no.

Be es veritat que tots els ideals que teníam respecte al Africa's van desvanerir, com un somni pesat, als anys 93 y 94, ab motiu dels successos de Melilla.

Per no recordar lo que llavoràs va succeir, tan quèm els ulls als recorts y à las esperansas.

Llavoràs encara hi havia qui, plé d' entusiasme, feya allò de la cajetilla del soldado.

En canvi, avuy no se li ha corregut à ningú fer el caixó de puros dels diplomàtichs.

Y es que, en aquestes qüestions, ja no fumém, ni escupim... Al contrari, traguém saliva.

Llegeixo:

«El govern alemany ha encarregat 20,000 wagons de ferrocarril à Bèlgica, Suissa y Holanda, pera que ls entreguin ans de que termini l'actual mes de febrer.»

«Ha fet el govern alemany aquest encàrrec, en expectativa d' una pròxima guerra?

En tal cas podrém dir que d' aquests governs perturbadors de la pública tranquil·litat dels pobles, no que n' hi ha un wagó, sino 20,000 wagons.

Per lo que respecta al Marroch casi totes las potencias son partidaries del régime de la porta oberta.

Comentari d' un metge:

—Qué volen l's digui! Dats els vents que reinan, si deixan oberta la porta, crech que algú s' costiparà. Y l's costipats devegadas son molt dolents!

La qüestió política está enmaranyadíssima.

Ningú preveu lo que pot succeir, segons se resolguï, en un sentit o altre, la qüestió de las jurisdiccions.

Las potencias y l' imperi del Marroch

Ajudantlo à bé morir.

LA CARICATURA AL EXTRANGER La qüestió del Marroch

JOHN BULL: —Té, ja te l'dono. Al cap y al fi no es meu!

EL KAISER: —Tampoch es meu, y per lo tant no vull que ningú l' prengui.

(De *L'assiette au beurre*)

La vida d' en Moret está pendent, si no d' un cabell, d' una lletra.
Trayentli la e, de Moret, qu' es, quedará Mort.

La qüestió de la policia del Marroch sembla qu' es la que té més dividida á las potencies.

Qui la exercirà, sense excitar el rezel de les altres?

—Ay, Senyor! Y tan fácil que seria resoldre la qüestió. A Barcelona 'n tenim la clau. Per exercir la policia á gust de tothom, el Duch de Bivona podria enviar i à n' en Memento.

Més de tres mil milions va gastar el Japó en la guerra contra l's russos, y això que va ferla ab extraordinaria economia.

Ara'l govern d' aquell país ha arbitrat nous impostos pera satisfer els gastos pendents.

Es lo que succeix sempre en aquests cassos. En tot estufat bélich, l'exèrcit hi posa'l lloer, y l's contribuyents la car.

Els carcundas están molt disgustats, perque D. Alfonso XIII pretén casarse ab una princesa protestant. Y á lo millor del seu disgust, reben la notícia de que en Jaumet de las sevas entranyas també intenta contreure matrimoni, *nada menos* que ab una princesa russa, que si bé no es protestant, es ci-mática.

Vels'hi aquí que se'n va per terra la roda catarina de la protesta absolutista, basada en el manteniment de la unitat catòlica. El progrés s' imposa, fins á influir en els representants d' un principi que ja no té ranó de ser en cap poble civilisat.

Ab tot això, als carcundas no'ls queda més remey que tirar la boyna al foix...

La boyna y l' detente.

Mirant al partit carlista, desconcertat y ab un pam de boca oberta, se li podrà dir:

—En Jaumet se casa... jo m' miro l' ase!

Y tan ase com ha sigut de donar la seva sanch per arribar á uns resultats per ell tan tristos!

Desde que l' Sr. Salvador desempenya la cartera de Hisenda, casi sempre està malalt.

Si està malalt el ministre encarregat de treure'ns els quartos, figuiríen en quin estat de salut han de trobar-se l's pobres contribuents!

EPÍGRAMAS

Li va ensenyar uns epígramas á un amic seu en Busquets per veure si li agradaven ó bé si estaven ben fets.

L' amic li contestà aixís:
—Si no tenen sombra! lhont vas!...
—Que no tenen sombra, dius!...
Aqui l' sol no hi toca pas!

Sortíren en Brú y en Tit à barallars' per qüestions, baix aquestas condicions: sens armas y à bras partit. Pro avans diu en Tit á en Brú —Sens armas... hi vaig de pet... pro à bras partit... [cà] barret!... ¡El bras te l' parteixes tú!

Un xarlatán propagava uns polvos, molt especials... asssegurant que á las donas... els curavan tots els mals. Y per propagá el seu gènero un paquet els dona á prova, ab lo qual naturalment de donas voltat se troba. —Qué hi ha allí?—diu un transeunt á un altre.

—Es un xarlatán que dona polvos... á totas las donas que l' van voltant.

J. MORET DE GRACIA

ENDEVINALLES.

XARADAS

I
El capellá de Sorribas me volia tot y hu-quart á la Ter-prima, una noya que, á més de tenir molts anys i tercera sab els promeses que ha tingut! Jo, la virat, vaig dirli que no volia; protest y tant s' hi empenyá, que, al darrí, en la exigència veienthi *gat amagat*, vaig volguéclar l' assumptu indagant y preguntant, y un vèhi de la escaleta hont vivia mon germána va dirme:—Noy, no t' hi casis, es un cap alxalbrat aquesta noya. Ademés, segona-tersa li fu d' una manera amagada l' amor, en el capellá del poble, y, segons se conta, ella diu que vol anar á ferli de majordoma. Ab això, Pepet, ja ho sabs, no t' hi casis... ino t' hi casis! perquè l' mort carregràs.

—Prima! —vareig contestarli:—no tinguis pas por, Bernat.

Y al hu-girada-segona aní á trobar á mossén Pau,

y després de darli à entendre que jo no'l volia hu-quart,

me mira, fa una gonyota,

se quart-invers-prima l' cap,

y 'm respón:—Noy, jo 'm pensava ferte un favor dels més grans.

SAMUEL GRAN É IRRUETA

II

Una lletra es la primera, extensió n' es la segona, animal es la tercera.

y el total un carrer dona.

CARABACH

ANAGRAMA

En un poble de la tot van fer un teatre molt gran

ahont ara s' hi representa l' hermosa òpera *Total*.

FE DE LA FLOR

TRENCA-CLOSCAS

A. REGÀS
AGLA, SIS
SILS

Ab aquestas lletres degudament combinades, formar el títol de un aplaudit drama català y l' apellido de son autor.

JOSÉPH GORINA ROCA

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6.	—Nom de dona.
1 4 2 1 6.	—Apellido.
6 3 5 6.	—Nom de dona.
3 1 6.	—Aliment d' animals.
1 2.	—Nota musical.
5.	—Consonant.
2 5.	—Preposició.
4 1 6.	—Rabió.
3 6 5 6.	—Tots ne tenim.
1 2 3 6 1.	—Temps de verb.
3 1 6 5 2 1.	—Ofici.

ENRICH BOFILL

GEROGLÍFICH

X
LLO
ROSA
VRA
+

NOU TERRISSAYRE

CORRESPONDÈNCIA

Caballers: A. Cararach, Panallons, G. Baldomero G., Un Reusench, Pilar Pila Piñón, J. Faiges Canals, Francesc Vermell de Figueras, P. Voltas, y Musclús: Ho sentim, pero... es allò!

Caballers: Josep Salvà, Un Constantípolitisinaire, y J. Casas: Val més aquí que á cal apotecari.

Caballer: M. A. Gall: El dibuix no fa per casa.—M. Soler: Bueno,... veurém!—Roura: No estém per cantarella tristes.—J. Casas: Adiós, Metivet!—Hermenegildo Parés: No hi confíhi massa...—Carles de Laviola: Procuraré complaire en tot lo que bonament se puga.—Un republicano, Felip, J. F., y C. D. de U. R. (Abra): No'ns es possible insertar las cartas que'ns remeten, per varius motius, á qual más poderoso.

ATENCIÓ!

El próxim dissapte, dia 10 de Febrer

NÚMERO EXTRAORDINARI LA CAMPANA DE GRACIA

XXXIII ANIVERSARI de la PROCLAMACIÓ de la REPÚBLICA

8 pàginas de text y ilustració — 10 céntims

DISSAPTE QUÈ VE, DÍA 10

'Imprenta LA CAMPANA y LA ESCUELLA, carrer del Olim, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C°